

**YETKİLİ SINIFLANDIRICILARIN LİSANS ALMA, FAALİYET VE
DENETİMİ HAKKINDA
YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; tarım ürünleri lisanslı depolarında muhafaza edilecek tarım ürünlerinin analizini yapmak, ürünün nitelik ve özelliklerini belirlemek, standartlara uygun olarak sınıflandırmak ve bu durumu belgelendirmek üzere, yetkili sınıflandırıcı olarak gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan ve işletilen laboratuvarların lisans almalarına, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile buralarda çalıştırılacak personelin haiz olacağı şartları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik; yetkili sınıflandırıcıların lisans almalarına, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik; 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun 12 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: **(Mülga ibare:RG-17/11/2022-32016)** Ticaret Bakanlığını,

(Değişik:RG-17/11/2022-32016) İlgili bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

Kanun: 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununu,

Tarım ürünleri: Depolanmaya uygun nitelikteki **(Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532)** (...) standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünlerini,

Lisanslı depo: Kanun kapsamında tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticarî amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,

Lisans: Bakanlıkça verilen faaliyet iznini gösterir belgeyi,

Mudi: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

Yetkili sınıflandırıcı: Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,

Laboratuvar: Yetkili sınıflandırıcılarca tarım ürünlerinin analiz edilmesi, ürünün nitelik ve özelliklerinin belirlenmesi ve belgelendirilmesi amacıyla işletilen tesis ve donanımlar bütünü,

(Değişik:RG-17/11/2022-32016) Yetkili sınıflandırıcı bölüm sorumlusu ve yöneticisi: Yetkili sınıflandırıcı tarafından iş ve faaliyet konusuna göre oluşturulan bölümlerde görev yapmak üzere; ziraat mühendisi, gıda mühendisi, kimya mühendisi, tekstil mühendisi, kimyager veya biyolog yetkili sınıflandırıcı bölüm sorumluları ile yetkili sınıflandırıcının tüm bölüm, yönetim ve işletmesinden sorumlu ziraat mühendisi, gıda mühendisi, kimya

mühendisi, tekstil mühendisi, kimyager, biyolog veya üniversitelerin en az dört yıllık eğitim veren hukuk fakültesi, iktisadi ve idari bilimler fakültesi ile siyasal bilgiler fakültesinden mezun olan bir yetkili sınıflandırıcı yöneticisini,

Yetkili sınıflandırıcı personeli: Yetkili sınıflandırıcının faaliyet ve görev alanına uygun olarak istihdam edilen; ziraat mühendisi, gıda mühendisi, kimya mühendisi, kimyager, biyolog gibi konusunda lisans eğitimi almış veya ihtiyaca göre konusunda iki yıllık ön lisans yapmış ya da gıda, laboratuvar ve kimya konularındaki liselerden diploma almış veya Bakanlıkça kabul edilen ilgili bakanlık ya da diğer kamu veya özel kuruluşlarca düzenlenen kursa, belli bir sertifika programına veya eğitime tabi tutularak yetkili sınıflandırıcının iş ve faaliyetlerine ilişkin bir sertifikaya hak kazanmış teknik personel ile diğer idari ve yardımcı personeli,

Hakem yetkili sınıflandırıcı: Bakanlıkça belirlenecek bir bölgede ya da aynı veya benzer ürün grubunda faaliyet gösteren yetkili sınıflandırıcıların yaptıkları ürün analiz ve sınıflandırma işlemlerine karşı bu Yönetmelik çerçevesinde bir itiraz yapılması durumunda, yeniden alınan temsili numuneyi analiz etmek ve bu itirazı sonuçlandırmak görevini de üstlenen, o bölge ya da grupta yer alan ve Bakanlıkça son iki yıldaki bu Yönetmelik hükümlerine uygunluk performansı da gözetilerek belirlenen bir yetkili sınıflandırıcıyı,

Referans yetkili sınıflandırıcı: Görev alanındaki yetkili sınıflandırıcıların kalibrasyon, uygunluk kontrol ve denetimini yürüten, ürün analiz yöntemlerinin geliştirilmesi ve standardizasyonunun sağlanması için ulusal ve uluslararası bilimsel kuruluşlar ile çalışma yapan, eğitim veren, şahit numuneler ile itiraz ve anlaşmazlıklarda istem üzerine veya Bakanlıkça görevlendirildiğinde tarım ürünlerini analiz eden ve görüş veren, analiz metotları konusunda TS EN ISO IEC 17025 "Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar" standardına göre Türk Akreditasyon Kurumunca-TURKAK akredite edilmiş bulunan kamu veya özel laboratuvarları işleten ve Bakanlıktan lisans alan gerçek veya kamu ve özel tüzel kişileri,

Kalibrasyon : Belirli koşullar altında, bir ölçme cihazı veya bir ölçme sisteminin gösterdiği değerler veya bir ölçüm gereci veya bir referans malzemenin verdiği değerler ve ölçüm standartları ile, gerçekleştirilen ve bunlara karşılık gelen değerler arasındaki ilişkiyi kuran işlemler dizisini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetkili Sınıflandırıcıda Bulunması Gereken Asgari Özellikler ile Tesis ve Binaları

Laboratuvarın asgari özellikleri

Madde 5 — Laboratuvarlar aşağıdaki asgari özellik ve nitelikleri taşımalıdır.

a) İdari bölüm ile sınıf ve standardı belirlenecek tarımsal ürün, ürün grubu veya gruplarının nitelik ve özelliklerine göre ihtiyaç duyulan fiziksel, kimyasal ve mikrobiyoloji analiz laboratuvar bölümleri, ayrı bölümler halinde planlanmalıdır.

b) Laboratuvarlar, yapılan analizin özelliğine uygun bir şekilde planlanmalı, analiz yapılan bölümler, çalışan personelin pratik ve rahat hareket etmesini sağlayacak şekilde tasarlanmalı ve uygun genişlikte olmalıdır.

c) Laboratuvarlar, özel ortam ve çevre şartları gerektiren analizlerde, bu şartları kontrol etmeye yarayan alet ve ekipmanlarla donatılmalı ve ısı, sıcaklık, toz, nem, buhar, titreşim,

elektromanyetik etkenler ve zararlı canlılar gibi olumsuz şartlardan korunmalıdır. **(Mülga cümle:RG-17/11/2022-32016)**

d) Çalışan personelin, iş güvenliği için uygun giysi ve donanım kullanması sağlanmalıdır.

e) Mikrobiyoloji laboratuvarı ile Bakanlıkça gerekli görülmesi durumunda fiziksel ve kimyasal laboratuvarlarda çalışan personelin, periyodik sağlık kontrolleri yapılmalı ve bulaşıcı bir hastalığı olan veya taşıyıcı olduğu belirlenen personel laboratuvarında çalıştırılmamalıdır.

f) Laboratuvarın her bölümünde temizlik, sanitasyon ve dezenfeksiyon işlemleri, periyodik olarak ve yazılı talimatlara göre yapılmalı ve kayıtları tutulmalıdır.

g) Duvar, tavan ve tabanları kolayca temizlenebilir ve gerektiğinde dezenfekte edilebilir özellikte malzemelerle kaplanmış olmalı, boru sistemleri, radyatörler, aydınlatma sistem ve bağlantıları ile diğer servis noktalarının temizlenmesi kolay olacak şekilde tasarlanmalı ve yerleştirilmelidir.

h) Aydınlatma, ısıtma ve havalandırma sistemleri ile diğer unsurlar, analiz işlemlerini etkilememeli ve doğrudan veya dolaylı olarak analiz sonuçlarını değiştirmemelidir.

i) Laboratuvarında kontrollü giriş çıkış uygulaması yapılmalı, analiz yapılan bölümlerine yetkili ve görevliler dışındakilerin girişine izin verilmemeli ve bunun için gerekli donanım ve güvenlik sağlanmalıdır.

j) Kimyasal maddeler risk gruplarına ve saklama koşullarına göre, havalandırma sistemli, ayrı oda, dolap veya depolarda bulundurulmalıdır. Kimyasal maddenin bulunduğu oda, dolap ve depolar kilitlenebilmeli ve anahtarı ilgili bölüm sorumlusunda bulunmalıdır.

k) Laboratuvarında ilk yardım için gerekli ilaç ve malzemelerin bulunduğu ilk yardım dolabı ve talimatı yer almalıdır.

l) Laboratuvarında yangına karşı gerekli önlemlerin alındığına dair itfaiyeden belge alınmalıdır.

m) Tuvaletler laboratuvar bölümlerine açılmamalıdır.

n) Binanın boya, badana ve diğer bakımları periyodik olarak yapılmalıdır.

o) Laboratuvarın çevresinde kirliliğe yol açacak çöp ve atık yığınları, su birikintileri ve zararlı canlıların yerleşmesine uygun ortamlar bulunmamalıdır.

p) Laboratuvarlarda ortaya çıkan atıklar direk alıcı ortama verilmemeli, tekniğine ve ilgili mevzuata uygun şekilde laboratuvar binasından uzaklaştırılmalıdır.

r) **(Ek:RG-17/11/2022-32016)** Hububat, baklagiller ve yağlı tohumlar ürünlerinde laboratuvar çalışma koşullarının 22 ± 2 °C'de ve şahit numune saklama odasının 18 ± 2 °C'de sabitlenmesi için gerekli önlemler alınmalıdır.

s) **(Ek:RG-17/11/2022-32016)** Hububat, baklagiller ve yağlı tohumlar ürünleri dışında kalan ürünlerin laboratuvar ve şahit numune saklama odalarının sıcaklık, nem ve çalışma koşullarına ilişkin hususlarda ilgili mevzuat hükümleri dikkate alınmalıdır.

Laboratuvar binası

Madde 6 — Laboratuvar binası ve diğer tesisler imar mevzuatına uygun olmalıdır. Ayrıca faaliyeti esnasında parlayıcı ve patlayıcı maddeler kullanan laboratuvarların, insanların ikametine mahsus binalarda kurulması yasaktır.

Yetkili sınıflandırıcı tesislerinin bölümleri

Madde 7 — Yetkili sınıflandırıcının tesisleri aşağıdaki bölümlerden oluşur:

a) İdari Bölüm:

1) Hizmet bölümlerinden ayrı olarak yönetici ve diğer personel için yeterli sayıda müstakil oda,

2) Laboratuvarda kullanılacak kimyasal maddeler ve yedek yardımcı malzemeler için depo,

3) **(Mülga:RG-17/11/2022-32016)**

4) Duş, tuvalet ve soyunma-giyinme odası.

b) Laboratuvar Hizmet Bölümleri:

1) **(Değişik:RG-17/11/2022-32016)** Tartım yeri; tartımın dış ortamlardan etkilenmemesi için terazi sağlam bir zemine konulmalı, yerinden oynatılmamalı ve gerekli görülen hallerde terazinin üzerine kabin yaptırılmalıdır.

2) Fiziksel analiz laboratuvarı; fiziksel analizlerde kullanılacak alet ve ekipmanlar ile numune hazırlık çalışmaları için en az 10m2 alana sahip olmalıdır.

3) Kimyasal analiz laboratuvarı; kimyasal analizlerde kullanılacak alet ve ekipmanlar ile numune hazırlık çalışmaları için en az 15m2 alana sahip olmalıdır.

4) Mikrobiyoloji analiz laboratuvarı; mikrobiyoloji analizlerinde kullanılacak alet ve ekipmanlar ile numune hazırlık çalışmaları için en az 20m2 alana sahip olmalıdır. Besiyeri hazırlama, sterilize etme, mikrobiyolojik ekim, inkübasyon işlemleri ve kullanılmış malzemelerin sterilizasyonu ile yıkanması için ayrı bölümleri içermelidir.

5) **(Ek:RG-17/11/2022-32016)** Numune kabul bölümü.

Ancak sınıf ve standardı belirlenecek tarımsal ürün, ürün grubu veya gruplarının nitelik ve özelliklerine göre; fiziksel, kimyasal ve mikrobiyoloji laboratuvarlarından ihtiyaç duyulmayanlar, laboratuvar hizmet bölümünde yer almayabilir.

İlgili ürün veya ürün grubuna dair halihazırda bir referans yetkili sınıflandırıcı faaliyet gösteriyorsa, onun da görüşü alınarak, İhtiyaç duyulan ve olması gereken bölümler yetkili sınıflandırıcı lisansında gösterilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetkili Sınıflandırıcı Lisansı İlgili Usul ve Esaslar

Yetkili sınıflandırıcı lisansı

Madde 8 — Lisanslı depoya tevdi edilen tarım ürünleri, Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında geçerli lisansa sahip yetkili sınıflandırıcılar tarafından analiz edilir ve sınıflandırılır.

Bakanlıktan lisans alınmadan yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde bulunulamaz, yetkili sınıflandırıcı izlenimini verecek hiçbir isim, unvan, işaret ve benzerleri kullanılamaz.

Bir ya da daha fazla ürün veya ürün grubunun analiz ve sınıflandırılmasını yapmak üzere bir lisans düzenlenebilir. Lisans kapsamında bulunan ürünler **(Mülga ibare:RG-12/11/2011-28110)** (...) gösterilir. Yetkili sınıflandırıcı, Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri dışında da başka kurum veya konularda da yetkili kılınabilir, diğer analiz ve faaliyetlerde de bulunabilir.

Yetkili sınıflandırıcının ve/veya unvanının değiştiği hallerde lisans değişikliği yapılması zorunludur. Lisansın değiştirilmesi ve yenilenmesinden önce bu Yönetmelik hükümlerine uygunluk bakımından gerekli denetim Bakanlıkça yapılır ya da yaptırılır. Denetim sonucuna göre uygun görülenlerin lisansı yenilenir veya değiştirilir.

Yetkili sınıflandırıcının şubeleri

Madde 9 — Yetkili sınıflandırıcının tüm şubeleri aynı lisans kapsamında çalışır, şubeler lisansta gösterilir.

Lisans başvurusunda ya da değişikliğinde şubeler de yerinde incelenir ve uygun olduğu ölçüde aynı koşullar aranır.

Şubeleri temsilen yetkileri belirlenmiş sorumlu personel, lisans başvurusunda veya değişikliğinde Bakanlığa bildirilmelidir.

Merkez ve şubelerde; standart ya da benzer bir yönetim sistemi, numune alma, numune nakil, laboratuvar koşulları, analiz yöntemi, deney, cihaz, ölçüm raporları, belgelendirme ve personel düzeni olması esastır.

Lisanslı depo işletmeleriyle sözleşme yükümlülüğü ve bilgi işlem donanımı (Değişik madde başlığı:RG-18/1/2013-28532)

Madde 10 — (Değişik fıkra:RG-18/1/2013-28532) Yetkili sınıflandırıcılar, lisanslı depolara tevdi olunan veya depodan teslim edilen tarımsal ürünlerin analiz, sınıflandırma ve belgelendirme işlemlerinin yürütülmesi için lisanslı depo işletmeleriyle sözleşme yapar. Bakanlık bu sözleşmeleri matbu olarak da düzenleyebilir

Yetkili sınıflandırıcılar sözleşme kapsamında çalıştığı lisanslı depoları listeleyerek yetkili sınıflandırıcı tesisinin görünecek bir yerine veya yerlerine asar.

(Ek fıkra:RG-18/1/2013-28532) Sözleşme ve sözleşmede yapılacak değişiklikler ancak Bakanlık onayından sonra geçerli olur. Sözleşmenin herhangi bir nedenle feshini doğuracak bir sebebin ortaya çıkması halinde bu durum taraflarca en geç beş işgünü içinde Bakanlığa bildirilir ve ayrıca mudilerin zarar görmemesi için gerekli tedbirler alınır. Sözleşmenin feshi, söz konusu bildirimin Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.

(Ek fıkra:RG-18/1/2013-28532) Yetkili sınıflandırıcılar, yetkili sınıflandırıcılık faaliyetine ilişkin gerekli bilgi işlem alt yapısını oluşturur ve sertifikaları temin eder. Oluşturulan bilgi işlem alt yapısına ilgili kuruluşlar nezdindeki sistemlerin entegrasyonu ve talep halinde Bakanlığın erişimi sağlanır.

Yetkili sınıflandırıcı olması yasaklananlar

Madde 11— Affa uğramış olsalar dahi, beş yıldan fazla hapis yahut basit veya nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, kaçakçılık gibi yüz kızartıcı suçlar ile resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçları ile Kanuna aykırı davranışlardan dolayı hüküm giyenler yetkili sınıflandırıcı veya ortağı olamazlar, bunların yönetici ve denetçi görevlerinde bulunamazlar.

Yukarıdaki fıkra kapsamında hüküm giymemekle birlikte kendi isteği ve iradesi dışında yetkili sınıflandırıcı lisansı iptal edilenler de üç yıl süreyle yetkili sınıflandırıcı veya ortağı olamazlar, bunların yönetici ve denetçi görevlerinde bulunamazlar.

(Ek fıkra:RG-18/1/2013-28532) Lisanslı depo işletmeleri ve bunların ticaret borsaları **(Ek ibare:RG-17/11/2022-32016)** ile tarım satış kooperatifleri birlikleri haricindeki ortakları, yetkili sınıflandırıcılara ortak olamaz, bu işletmelerin ortakları ve yöneticileri de yetkili sınıflandırıcılarda yönetici olarak görev alamaz.

Lisans başvurusu ve aranılan belgeler

Madde 12 — Bakanlıkça lisans verilirken aşağıdaki koşullar ve belgeler aranır:

a) Başvuru dilekçesi,

b) Yetkili sınıflandırıcılık için başvuranın unvanı veya adı ve soyadı, tesis ve laboratuvarının, varsa şubelerinin ve merkezinin açık adresi, telefon, faks numarası ve e-

mail adresi,

c) Yetkili sınıflandırıcının faaliyet konusu ve yapılacak analizler,

d) Ekonomik gereklilik ile lisanslı depolarda muhafaza edilecek ürünlerin analiz ve sınıflandırması için ihtiyaç duyulan işlem hacminin ya da sınıflandırma hizmetinin nitelik ve kalitesinin mevcut bir yetkili sınıflandırıcıdan ayrı olarak yetkili sınıflandırıcı kurulmasını gerektirecek nitelik ve düzeyde olması,

e) Yetkili sınıflandırıcı ve/veya ortağının 11 inci maddede aranılan şartları taşıdığını ispatlar **(Değişik ibare:RG-31/7/2009-27305)** adli sicil kaydına ilişkin yazılı beyan,

f) **(Değişik:RG-12/11/2011-28110)** Kamu tüzel kişileri hariç lisans için başvuran tüzel kişi ortaklık ise, kuruluşun yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, ortaklığın Ticaret Sicil Memurluğunca onaylı değişiklikleri de içeren ana sözleşmesi, kayıtlı vergi dairesi adı ve vergi kimlik numarası beyanı,

g) Bu Yönetmeliğin 20 nci maddesinde gösterilen referans yetkili sınıflandırıcıya verilecek taahhütname,

h) Laboratuvar yerleşim planı,

i) **(Değişik:RG-12/11/2011-28110)** Yetkili sınıflandırıcının, bina ve tesislerinin mülk sahibi veya kiracısı olduğuna dair yazılı beyanı,

j) **(Değişik:RG-12/11/2011-28110)** Yetkili sınıflandırıcı yöneticisi ile bölüm sorumlularının, varsa şube sorumlularının isimleri, sözleşme ve diploma suretleri ile T.C. Kimlik numaraları,

k) Personelin unvan, görev ve sorumlulukları ile iş tanımlarını da gösterir personel ve organizasyon şeması,

l) Valilik, **(Mülga ibare:RG-17/11/2022-32016)** Ticaret İl Müdürlüğü veya referans yetkili sınıflandırıcı ya da noterce onaylı numune kayıt defteri ile analiz **(Mülga ibare:RG-17/11/2022-32016)** defteri,

m) Laboratuvarda uygulanacak analizlerin listesi ile kaynaklarıyla birlikte orijinal ve Türkçe analiz yöntemleri,

n) Laboratuvarda kullanılacak cihaz, alet ve ekipmanların marka, model, üretim yılı ve kullanım talimatları,

o) **(Değişik:RG-18/1/2013-28532)** Yetkili sınıflandırıcının tesis ve cihazlarının hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık, terör, fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, kara, deniz veya hava araç çarpması ve benzeri diğer rizikolara karşı yapılmış sigorta poliçesi,

p) **(Değişik:RG-18/1/2013-28532)** Kanunda ve Kanuna istinaden çıkarılan ikincil düzenlemelerde öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi dolayısıyla meydana gelecek zararları karşılamak üzere, Kanunda öngörülen Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu lehine düzenlenmiş Bakanlık tarafından belirlenen ve kabul edilen asgari 100.000 TL tutarında nakit ve nakde çevrilebilir teminat ile Fona bu teminatı alış, satış, düzenleme ve transfer gibi her türlü tasarruflarda bulunma yetkisi veren bir gayri kabili rücu yetki belgesi,

r) Laboratuvarın niteliğine göre gerekli diğer bilgi ve belgeler.

Lisans başvurusu yukarıdaki fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde gösterilen belgelerle birlikte Bakanlığa yapılır. Bakanlık bu başvuruyu yukarıdaki fıkranın (d) bendindeki koşullar bakımından en geç 20 işgünü içinde inceler ve değerlendirmeye tabi tutar. Bakanlığın başvuruyu bu süre içinde kabul edip uygun görüş vermesi durumunda, başvuru sahibince yukarıdaki fıkra aranılan diğer belgeler de tamamlanarak Bakanlığa sunulur.

Bakanlık öncelikle, lisans başvurusu için sunulan belgelerin tam ve yeterli olup olmadığının tespitini yapar, varsa eksikliklerin giderilmesini talep eder. Sonra yetkili sınıflandırıcı lisansı için başvuranın laboratuvar ve diğer tesisleri; Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri ile teknik yeterlilik bakımından Bakanlık tarafından oluşturulan bir Komisyona yerinde incelettirilir.

Komisyon, (**Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532**) (...) Bakanlık bünyesinden ve/veya dışarıdan, sayısı üçten az olmamak üzere teknik ve uzman kişilerden oluşturulur.Bakanlık Komisyonda görev yapmak üzere ilgili bakanlıktan da personel isteyebilir.

Bakanlık bu incelemeyi, komisyon yerine, ilgili referans yetkili sınıflandırıcıdan ve/veya Türk Akreditasyon Kurumundan ya da uygun göreceği başka bir kuruluştan da talep edebilir.

İnceleme sonucu gerekçeleriyle birlikte bir rapora bağlanarak Bakanlığa sunulur. Raporda lisans alması uygun görülenlere Bakanlıkça lisans belgesi verilir.

Bakanlık düzenlenen raporu yetersiz bulursa ya da ihtiyaç duyarsa, lisans belgesi verilmeden önce konuyla ilgili ek ya da yeni bir inceleme yapılmasına da karar verebilir.

Yapılan incelemeye ilişkin olarak, bir gider belgesine, bu mümkün olmazsa gideri yapanın beyanına dayalı giderler, (**Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532**) (...) inceleme sırasında, lisans bedeli ise, lisans verilmeden önce başvuru sahiplerince ödenir.

Bakanlık; lisans koşullarının tamamını veya bir kısmını aramadan, yetkili sınıflandırıcının bu Yönetmelikte öngörülen görev ve yetkilerini yürütmek ve ürün belgelendirmek üzere; bünyesinde uygun ve yeterli laboratuvar bulunduran ve işleten ilgili bakanlıkların ya da kamu kurumlarının ilgili birimlerini veya Türk Akreditasyon Kurumunca-TURKAK TS EN ISO IEC 17025 "Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar" standardına göre akredite edilmiş ve/veya Türk Standartları Enstitüsü-TSE ya da benzeri bir kuruluş tarafından ISO 17025 akreditasyon şartlarına haiz bulunduğu onaylanmış özel veya kamu kuruluşlarını yetkili sınıflandırıcı olarak lisanslandırabilir.

Bakanlık; lisans almış olan, ancak TS EN ISO IEC 17025 "Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar" standardına göre Türk Akreditasyon Kurumunca-TURKAK akredite edilmemiş bulunan yetkili sınıflandırıcıların da, belli bir süre sonuna kadar akredite olmalarını ve/veya Türk Standartları Enstitüsü-TSE ya da benzeri bir kuruluş tarafından ISO 17025 akreditasyon şartlarına haiz bulunduğunun onaylanmasını zorunlu hale getirebilir.

(**Ek fıkra:RG-18/1/2013-28532**) Yetkili sınıflandırıcı teminatına ilişkin bu Yönetmelikte öngörülmeleyen durumlarda, Kanuna istinaden çıkarılan ilgili yönetmeliklerdeki lisanslı depo teminatına ilişkin hükümler uygulanır.

Lisans talebinin reddi

Madde 13 — Bakanlık tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda; bu Yönetmelikte öngörülen şartları taşımadığı ya da sonradan kaybettiği veya eksiklerini gidermediği anlaşılan yetkili sınıflandırıcılar ile yetkili sınıflandırıcı olmak üzere başvuranlara lisans verilmesi, varsa lisansının geçerlilik süresinin uzatılması veya lisansta değişiklik yapılması talepleri reddedilir.

Lisansın geri verilmesi

Madde 14 — Lisansın Bakanlıkça iptal edilmesi veya süresi dolan lisansın süresinin uzatılmaması durumunda lisans, Bakanlığa geri verilir.

Lisans belgesinin zayi olması

Madde 15 — Lisans belgesi zayi olan yetkili sınıflandırıcı gerekçeleriyle birlikte Bakanlığa başvurur. Bu durumda Bakanlık, yetkili sınıflandırıcıya verilmek üzere yeni bir lisans belgesi tanzim eder.

Lisansın geçerlilik süresi ve uzatılması

Madde 16 — Verilen lisanslar (**Değişik ibare:RG-18/3/2023-32136**) üç yıllık süre için geçerlidir. Süre bitiminde, bu Yönetmelikte ve lisansta belirtilen kurallara uygun olarak lisansların geçerlilik süresi Bakanlıkça aynı süreyle uzatılır.

Lisans bedelleri ve diğer ücretler

Madde 17 — Verilen, süresi uzatılan, değiştirilen veya yeniden verilen yetkili sınıflandırıcı lisansına ilişkin bedeller, Bakanlıkça genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere peşin olarak tahsil edilir.

Lisans bedelleri her yıl 1 ocak tarihinden geçerli olmak üzere Bakanlıkça belirlenir. Lisans bedelleri belirlenirken yetkili sınıflandırıcının şube sayısı da dikkate alınır.

Bakanlık, bu Yönetmelik kapsamında yapacağı (**Mülga ibare:RG-17/11/2022-32016**) (**Ek ibare:RG-18/1/2013-28532**) her türlü inceleme ve denetimler ile verilen hizmetlere ilişkin ücret ve masrafların tamamının veya bir kısmının ilgili yetkili sınıflandırıcı tarafından karşılanmasını talep edebilir. Bu durumda ilgililer ücret ve masrafları en geç on iş günü içinde öder. Talep edilecek ödemenin, makul düzeyde ve yetkili sınıflandırıcı nezdinde yapılan denetimle ya da yetkili sınıflandırıcıya verilen hizmetle doğrudan ilişkili olması, bir gider belgesine, bu mümkün olmazsa gideri yapanın beyanına dayanması, kamu görevlileri açısından bunlar için ilgili mevzuatta öngörülen yolluk, gündelik ve konaklama bedelini aşmaması esastır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetkili Sınıflandırıcının Görev, Sorumluluk ve Hakları

Yetkili sınıflandırıcının görev ve yetkisi

Madde 18 — (**Değişik fıkra:RG-12/11/2011-28110**) Kanun ve bu Yönetmelik çerçevesinde; ilgili ürün yönetmeliğinde belirtilen standarda, ilgili ürün yönetmeliğinde belirtilmemiş ise Bakanlıkça ürünün yoğun olarak işlem gördüğü borsalar ile ilgili kuruluş ve sektör temsilcileri davet edilerek oluşturulan çalışma grubunca hazırlanan ve Bakanlıkça onaylanan ürün standardına, böyle bir standart da oluşturulmamışsa ilgili ürüne ilişkin yürürlükte bulunan Türk Standardına göre tarımsal ürünlerin analiz edilmesi, sınıf ve standardının belirlenmesi ve bunun belgelendirilmesi yetkili sınıflandırıcının görev ve yetkisi içerisindedir. Bakanlık, bu maddede belirtilen hususlarda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye yetkilidir.

Analiz, sınıflandırma veya standarda ilişkin bir itiraz olursa, itiraz sonucu yeniden belirlenen değerlere göre hareket edilir.

Yetkili sınıflandırıcılar tarafından sınıf ve standardı belirlenen tarım ürünleri, bunların ticaret ve pazarlanması ve/veya lisanslı depolarda muhafaza edilmesinin sağlanması gibi aynı veya benzeri amaçlarla başkaca bir zorunlu kontrole tâbi tutulmaz.

Yetkili sınıflandırıcının yükümlülükleri

Madde 19 — Yetkili sınıflandırıcının yükümlülükleri şunlardır:

a) Lisans şartlarının korunması ve sürdürülmesi için gerekli tedbirleri almak ve bu şartların kaybolması hâlinde durumu derhal Bakanlığa bildirmek,

b) Numunelerin alımında, nakliyesinde, diğer numunelerle karıştırılmadan sıraya konmasında, gerekli görüldüğünde şartlara uygun hale getirilmesinde, analiz edilmesinde, ürün analiz ve sınıflandırma belgesinin hazırlanmasında ve diğer hizmetlerinde mevzuata uygun hareket etmek, itinalı davranmak ve kişiler arasında ayırım yapmamak,

c) Numunenin alınmasını takiben ürün analiz ve sınıflandırmasını mümkün olan en kısa sürede tamamlayarak, buna ilişkin belgeyi ürünün depolanacağı lisanslı depo işletmesine ve numune sahibine basılı belge olarak ve/veya ilgili mevzuata uygun şekilde elektronik ortamda sunmak, e-posta olarak göndermek,

d) Kullanılan cihaz, alet ve ekipmanların belirlenen hata sınırları içerisinde analizleri yapması için gerekli tüm kontrolleri, testleri, kalibrasyonu, işlemleri, bakımları uygun zaman aralıklarıyla kendiliğinden veya istem üzerine yapmak ve gerekli tedbirleri almak,

e) Referans yetkili sınıflandırıcı ile uyumlu ve işbirliği içinde faaliyetlerini sürdürmek, taahhünameye uymak ve referans yetkili sınıflandırıcının denetim ve kontrollerinde her türlü yardımı sağlamak,

f) Doğrudan Bakanlıkça veya denetim sırasında istenecek bilgileri, analiz ve sınıflandırma belgelerini ve diğer belgeleri vermek, Bakanlıkça bu Yönetmelik çerçevesinde verilen diğer görevleri ve talimatları yerine getirmek,

g) Ücret tarifesine uygun davranmak ve numune sahipleri arasında ayırım yapmamak,

h) Numune ile analiz ve sınıflandırmaya ilişkin itirazlarda bu Yönetmelikte öngörülen hükümlere uygun davranmak,

i) Yasal olarak tutması gereken defterler ile bu Yönetmelikte öngörülen kayıt ve defterleri tutmak,

j) Kanun ve bu Yönetmelikte öngörülen diğer hükümlere uymak.

Referans yetkili sınıflandırıcıya taahhüname verme zorunluluğu

Madde 20 — Yetkili sınıflandırıcılar, faaliyet gösterdiği sürece, referans yetkili sınıflandırıcı tarafından cihaz ve ekipmanlarının doğru analiz sonuçlarını üretip üretmediği, analiz yöntemleri ile diğer laboratuvar faaliyetleri hususunda gerekli uygunluk kontrol ve denetimlerinin belli zaman aralıklarıyla yapılmasında; referans yetkili sınıflandırıcıların bu Yönetmeliğin 49 uncu maddesinde ve diğer hükümlerinde sayılan görev ve yetkilerinin yerine getirilmesinde her türlü kolaylığı göstereceğini, istenilen bilgi ve belgeleri doğru ve zamanında vereceğini, cihaz, alet ve ekipmanlar ile yetkili sınıflandırıcının tesislerinde ihtiyaç duyulan inceleme, test ve çalışmalara izin vereceğini ve gerekli işbirliğini sağlayacağını, lisans koşulu olarak kabul ve taahhüt etmek ve bu taahhüdüne uygun davranmak zorundadır.

Yetkili sınıflandırıcının unvan, mühür ve imzasını taşıyan taahhüname, üç nüsha olarak düzenlenir ve biri yetkili sınıflandırıcıda, biri ilgili referans yetkili sınıflandırıcıda, diğeri de Bakanlıkta muhafaza edilir.

Bakanlıkça matbu bir taahhüname düzenlenmemiş ve uygulamaya konulmamışsa, yetkili sınıflandırıcı tarafından düzenlenecek taahhüname ve taahhünamede yapılacak değişiklikler Bakanlık onayından sonra geçerli olur.

Alet ve ekipman

Madde 21 — Laboratuvarlarda, yapılacak analizlerin amacına uygun olan ve ihtiyaç duyulan alet, ekipman, biyolojik ve kimyasal madde ve malzemelerin bulundurulması zorunludur.

Bütün alet ve ekipmanların periyodik olarak standart çalışma yöntemlerine göre bakım ve kalibrasyonu yapılır ve kayıtları düzenli olarak tutulur.

Kalibrasyon veya başka yollarla hatalı çalıştığı tespit edilen cihaz, alet ve ekipman ile özelliği değişmiş ve raf ömrü dolmuş maddelerle çalışılması ve bunların analizlerde kullanılması yasaktır.

Teşhir

Madde 22 — Yetkili sınıflandırıcılık lisansının, yetkili sınıflandırıcı tesislerinde kolayca görünebilecek bir yere veya yerlere asılması zorunludur.

İlgililer bu Yönetmelikte belirtilen ve asılması zorunlu olan belge ve tarifelere uygun davranmak ve bunların uygulanmasında kişiler arasında ayırım yapmamak zorundadır.

Eğitim

Madde 23 — Yetkili sınıflandırıcı, ürün analiz yöntemlerinin geliştirilmesi ve standardizasyonunun sağlanması ve benzeri konularda Türk Akreditasyon Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu ile bu konularda faaliyet gösteren özel veya kamu, ulusal veya uluslararası bilimsel kuruluşların sağlayacakları eğitim programlarına, imkanları ölçüsünde personelinin katılımını ve bilimsel gelişmelerin takibini sağlar.

Ayrıca Bakanlık ve/veya referans yetkili sınıflandırıcı tarafından düzenlenen ve davet olunan eğitimlere de gerekli katkı ve katılımında bulunur.

Yetkili sınıflandırıcı kendi bünyesinde de yöneticisinin gözetiminde personelinin teknik bilgisini arttıracak eğitim programları düzenler.

Yapılan ve katılım sağlanan eğitim programlarıyla ilgili kayıtlar düzenli olarak tutulur.

Yapılacak değişikliklerin bildirimi

Madde 24 — Yetkili sınıflandırıcı, aşağıdaki değişiklik hallerinde bunlar yapılmadan önce Bakanlığa başvurmak, Bakanlığın ihtiyaç görürse inceme ve lisansta değişiklik yapma ya da yeni bir lisans düzenlenmesi talebini yerine getirmek zorundadır.

a) Yetkili sınıflandırıcının faaliyetlerini geçici veya sürekli olarak durdurması, laboratuvarı kapatması, yönetici, adres, unvan, isim gibi bünyesinde, yönetsel, ticari ve kurumsal değişiklikler olması.

b) Prosedürler ile faaliyet ve çalışma esaslarında önemli değişiklikler yapılması.

c) (**Değişik:RG-17/11/2022-32016**) Analiz kapsamının daraltılması.

d) Lisans şartlarını etkileyen diğer değişiklikler.

Lisans verilirken aranılan şartların kaybedildiğinin anlaşılması halinde ise lisans iptal edilir.

(**Değişik üçüncü fıkra:RG-17/11/2022-32016**) Laboratuvarda personel değişikliği yapılması, yeni bir bölüm açılması, analiz kapsamının genişletilmesi, analiz cihazlarında değişiklik yapılması, yerleşim planı ya da laboratuvarın yapısında önemli değişikliklerin veya tadilatların yapılması hallerinde; yetkili sınıflandırıcı durumu referans yetkili sınıflandırıcıya en geç on iş gününde bildirir. Referans yetkili sınıflandırıcı gerekli gördüğü durumlarda inceleme yapmaya yetkilidir.

Yasakfaaliyetler

Madde 25 — Yetkili sınıflandırıcılar, bu Yönetmelikte öngörüldüğü şekilde tüm faaliyetlerinin durdurulması, lisanslarının askıya alınması veya iptali, analiz cihaz ve

ekipmanlarının hata sınırları dışında sonuç vermesi, kalibrasyonlarının uygun olmaması durumlarında, ürün analiz ve sınıflandırması yapamaz.

Analiz sonuçlarını ve analiz belgelerini gerçeğe aykırı olarak düzenleyemez.

Kayıtlar ve defterler

Madde 26 — Yetkili sınıflandırıcı, kanunen tutmakla yükümlü olduğu defterler ile aşağıda gösterilen ve laboratuvara gelen numunelere, bunların analizlerine ve diğer hususlara ilişkin defter, belge ve kayıtları tam ve doğru olarak tutmak zorundadır.

Yetkili sınıflandırıcıda aşağıdaki kayıtlar tutulur:

- a) Personel bilgileri,
- b) Numune kayıt defteri Ek-1,
- c) Analiz ile ilgili çalışma detaylarını gösteren analiz defteri Ek-3,
- d) Analiz ve sınıflandırma belgesi Ek-4,
- e) Cihaz, alet ve ekipman listesi Ek-5,
- f) Alet ve ekipmanların bakım, onarım ve kalibrasyon çizelgesi Ek-6,
- g) Analiz yöntemlerinin kaynakları ile birlikte kayıtları,
- h) Aylık faaliyet çizelgesi Ek-7,
- i) Kimyasal madde kayıt defteri,
- j) Personel eğitimi ile ilgili eğitim programları ve kayıtları.

Elektronik ortamda tutulanlar da dahil defterler, analiz ve sınıflandırma belgeleri, diğer tüm kayıt ve belgeler, güvenilirlik ve gizlilik esaslarına uygun bir kayıt ve arşiv sistemi kullanılarak yetkili sınıflandırıcı tarafından on yıl müddetle saklanır. İkinci fıkranın (a) ve (j) bendinde gösterilen belgeler, 10 yıl geçse bile personelin hizmeti süresince muhafaza edilir. Bu kayıtların, özellikle ürün analiz ve sınıflandırma belgelerinin, yangın, sel, çalınma, kaybolma, bozulma ve benzeri risklere karşı korunarak ve yedeklenerek muhafaza edilmesi esastır.

Yetkili sınıflandırıcı ücret tarifiesi

Madde 27 — Yetkili sınıflandırıcı, numune analiz ve sınıflandırması ile yapmış olduğu diğer hizmetler karşılığında önceden belirlenmiş ve bilinen yetkili sınıflandırıcı ücret tarifiesi çerçevesinde ücret talep edebilir. (**Mülga ikinci ve üçüncü cümleler:RG-18/1/2013-28532**) (...)

(**Değişik ikinci fıkra:RG-17/11/2022-32016**) Yetkili sınıflandırıcı ücret tarifiesi Bakanlıkça onaylanır ve Bakanlık internet sitesinde yayımlanarak yürürlüğe girer. Bu tarife Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan yıllık yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile tüketici fiyat endeksinin (TÜFE) ortalaması oranında her yıl ocak ayında güncellenir. Bakanlık bu oranı yarısına kadar azaltmaya ve faaliyet konusu hububat, baklagiller ve yağlı tohumlar dışında olan yetkili sınıflandırıcıların ücret tarifelerini piyasa koşulları ve yöresel ticari ihtiyaçları dikkate alarak farklı oranda güncellemeye yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yetkili Sınıflandırıcı Yönetimi

Personel istihdamı

Madde 28 — (**Değişik:RG-17/11/2022-32016**)

Yetkili sınıflandırıcı, faaliyet ve hizmetlerini yürütmek üzere merkezde bir yetkili sınıflandırıcı yöneticisi ve bölümlerde en az iki bölüm sorumlusu istihdam etmek

zorundadır. İhtiyaç halinde merkez ve şubelerde yeterli sayıda yetkili sınıflandırıcı personeli istihdam edilebilir.

Lisanslı depo kapasitesi otuz bin tona kadar olan merkez veya şubelerde bir bölüm sorumlusu istihdam edilebilir.

Personelin unvanı, görev ve sorumlulukları, iş tanımları, yokluklarında yerine vekâlet edecekler, personel ve organizasyon şemasında gösterilir ve yetkili sınıflandırıcıda görünecek yer veya yerlere asılır. Bu şema ile bu şemadaki değişikliklerin onaylı bir nüshası da, değişikliği takiben en geç on iş gününde referans yetkili sınıflandırıcıya gönderilir.

Yetkili sınıflandırıcı yöneticisi

Madde 29 — Yetkili sınıflandırıcı ile yetkili sınıflandırıcı yöneticisi ve personeli bu Yönetmelik hükümlerini uygulamakla görevli ve yetkilidir.

Yetkili sınıflandırıcı yöneticisinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Yetkili sınıflandırıcı ve bölümlerinin işlevine uygun olarak çalışmasını sağlamak ve kontrol etmek,
- b) Alet ve ekipmanların bakım, onarım ve kalibrasyonunu yaptırmak,
- c) Numune kayıt defteri, analiz defteri ile diğer kayıt ve defterlerin düzenli tutulmasını sağlamak,
- d) Laboratuvara giren numunenin tüm analizlerinin yöntemine uygun yapılarak, analiz ve sınıflandırma belgesinin düzenlenmesini sağlamak,
- e) **(Mülga:RG-17/11/2022-32016)**
- f) Denetim sırasında ya da sonrasında yetkililerce verilen talimatların yerine getirilmesini sağlamak, yapılan talimatları muhafaza ederek sonucundan Bakanlığa bilgi vermek,
- g) Personelin eğitimi ile ilgili programlar düzenlemek,
- h) Personelin periyodik sağlık kontrollerini yaptırmak,
- j) Her yıl Mart ayında, yıllık faaliyet, öneri ve görüşlerini içeren bir rapor düzenleyerek Bakanlığına bildirmek,
- k) Kayıt ile analiz ve sınıflandırma belgelerinde gizlilik esasına uyulmasını sağlamak.

Bölüm sorumluları

Madde 30 — Bölüm sorumlularının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) İlgili bölüm ve birimin işlevine uygun olarak çalışmasını sağlamak,
- b) Ekipmanların kontrolünü yapmak,
- c) Analizlerin yöntemine uygun ve doğru yapılmasını sağlamak,
- d) Analiz ve sınıflandırma belgesini imzalamak,
- e) Analiz defterinin düzenli tutulmasını sağlamak,
- f) Kayıtların düzenli tutulmasını sağlamak,
- g) Analizleri yapmak.

Tanıtım belgesinin taşınması

Madde 31 — Yetkili sınıflandırıcı personelinin ismini, unvan ve görevini ve varsa göreviyle ilgili aldığı lisans ya da sertifikaya ilişkin bilgileri içeren bir tanıtım belgesi, kolayca görünecek biçimde ve sürekli olarak personelin üzerinde taşınır.

ALTINCI BÖLÜM

Numune Alma, Analiz Yöntemleri ile Analiz ve Sınıflandırma Belgesi

Numune alma

Madde 32 — (Değişik fıkra:RG-12/11/2011-28110) Numune alma usul ve yöntemlerinde; bu Yönetmelik ile ilgili ürün yönetmeliği hükümleri uygulanır. Bu yönetmeliklerde hüküm bulunmayan hallerde, sırasıyla Bakanlıkça ürünün yoğun olarak işlem gördüğü borsalar ile ilgili kuruluş ve sektör temsilcileri davet edilerek oluşturulan çalışma grubunca hazırlanan ve Bakanlıkça onaylanan yönteme, ilgili ürüne ilişkin yürürlükte bulunan Türk Standardına ve 14/10/2004 tarihli ve 25613 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Zirai Karantina Numune Alma ve Analiz Yönetmeliği hükümlerine göre hareket edilir. Bakanlık, bu maddede belirtilen hususlarda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye yetkilidir.

Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında lisanslı depolara konmak ya da lisanslı depolardan teslim edilmek veya test amacıyla, ürün numuneleri, bulunduğu yerden yetkili sınıflandırıcı gözetiminde alınır, etiketlenir, ambalâjlanıp mühürlenerek en seri şekilde analize gönderilir. Yetkili sınıflandırıcıya gelen numune, uygun ortam ve koşullarda analize hazır hale getirilerek analizi yapılır.

Numune etiketi, bu Yönetmeliğin Ek-2 sinde gösterildiği şekilde düzenlenir ve yetkili sınıflandırıcı ya da ilgili yetkili sınıflandırıcı ve lisanslı depo işletmesi tarafından birlikte bastırılır ve kullanılır.

Numunelerin alınması, taşınması ve yetkili sınıflandırıcıya teslimi bizzat yetkili sınıflandırıcı personeli tarafından yapılabileceği gibi, yetkili sınıflandırıcıların gözetim ve sorumluluğunda; bu konuda referans yetkili sınıflandırıcı ya da yetkili sınıflandırıcı tarafından eğitim ve yetki verilmiş lisanslı depo işletmesi ve personeli veya bir sözleşme çerçevesinde ürünün bulunduğu yer ya da işletmedeki kişi veya kuruluşlara veya üçüncü şahıslara yaptırılabilir.

Ancak ürünün özelliğine göre numunelerin alınma yöntemlerinde, tasnif edilecek kütlenin ve bunu temsil edecek numunenin etiketlenmesinde, muhafazasında, tasnif edilmesinde ve numuneye ilişkin diğer iş ve işlemlerde görev yapacak personelin referans yetkili sınıflandırıcı veya yetkili sınıflandırıcı tarafından önceden eğitime tabi tutulması ve başarılı olanlara sertifika verilmesi ya da mevcut eğitimi yeterli görülerek yetkilendirilmesi zorunludur.

Bu konuda kamu kurum ve kuruluşlarından ya da bunların gözetiminde düzenlenen eğitimlerde lisans veya sertifika alan kimseler, yetkili sınıflandırıcı tarafından eğitime tabi tutulma şartı aranmadan numune işlemlerinde görevlendirilebilir.

Numune alınması ve gönderilmesi işlemlerine, istemeleri halinde ürün sahibi ile lisanslı depo işletmesi veya bunların temsilcileri nezaret edebilir.

Özel istek üzerine yapılacak analizler için numuneler, yetkili sınıflandırıcının gözetimi dışında şahıslar tarafından alınmış ve getirilmişse, bu durum analiz ve sınıflandırma belgesinde belirtilir.

Alınan numuneler, numune sahibince iadesi istenmişse, analiz ve sınıflandırma belgesinin düzenlenmesini takiben 60 gün geçtikten sonra iade edilir. İadesi istenmemişse yetkili sınıflandırıcı tarafından satış, bağış ya da başka şekilde değerlendirilir.

Analiz yöntemleri

Madde 33 — Yetkili sınıflandırıcı tarafından lisans alınması ya da lisans değişikliği sırasında Bakanlığa bildirilen ve Bakanlık tarafından yapılan veya yaptırılan inceleme

sonrası lisans kapsamında kabul edilen, güvenilir ve uluslararası kabul edilebilir bir analiz metodu kullanılır.

Gelişen teknoloji ve bilimsel veriler paralelinde, yetkili sınıflandırıcılarca analiz yöntemleri geliştirilebilir, yeni yöntemler adapte edilebilir. Ancak yetkili sınıflandırıcı tarafından yeni yöntemlerin adapte edilmesi ve kullanılması, TURKAK, TÜBİTAK, TSE, Referans Yetkili Sınıflandırıcı veya benzeri bir kuruluşun onayını takiben Bakanlıkça verilecek izinle olur. Doğrudan Bakanlık tarafından da, daha doğru test ve analiz sonuçlarına ulaşmak üzere bu kuruluşların görüşü alınarak yeni analiz yöntemleri kabul edilebilir ve uygulamaya konabilir.

Laboratuvar şartlandırması

Madde 34 — Laboratuvardaki sıcaklık, rutubet gibi atmosferik koşulların ölçüm değerlerini etkilememesi için, gerekli laboratuvar şartlandırması yapılır ve bunların çok sıkı kontrol altında tutulması sağlanır. Ayrıca bu verilerin kayıtları tutulur.

Numune şartlandırması

Madde 35 — Numune, numunedeki rutubet oranı, ürün standardında veya analiz metodunda öngörülen aralığa getirilinceye kadar şartlandırma işlemine tabi tutulur. Numune şartlandırmasında pasif şartlandırma yöntemi uygulanabileceği gibi, numunenin uygun bir cihaz vasıtasıyla, normalden daha hızlı istenilen ve analize hazır hale getirilmesini sağlayan aktif şartlandırma yöntemi de kullanılabilir.

Bakanlık tarafından, referans yetkili sınıflandırıcının görüşü alınarak, ürünün niteliğine göre yetkili sınıflandırıcıda şartlandırma cihazları bulundurulması ve kullanılması zorunlu hale getirilebilir.

Ürün analiz ve sınıflandırma belgesi ve imzalamaya yetkili kişi

Madde 36 — Bu Yönetmeliğin 18 inci maddesi çerçevesinde uygulamada olan ürün standardı esas alınarak, yetkili sınıflandırıcılar tarafından yapılacak analiz sonuçları doğrultusunda ürün analiz ve sınıflandırma belgesi, üç nüsha halinde Ek-4'e göre düzenlenir.

(Değişik ikinci fıkra:RG-17/11/2022-32016) Ürün analiz ve sınıflandırma belgesi; analizi yapan sorumlu tarafından, onun yokluğunda ona vekâlet edenlerce imzalanır. Ancak analizi yapan personel yerine vekâleten imza atılmaz. Yetkili sınıflandırıcı; imzası olmasa bile, analiz ve sınıflandırma belgesinin mevzuata uygun olarak düzenlenmesinden imzalayanlarla birlikte sorumludur. Ancak, akredite edilmiş yetkili sınıflandırıcı laboratuvarlarda ilgili akreditasyon şartları esas alınır.

Ürün analiz ve sınıflandırma belgesinin bir nüshası analizi talep edene, bir nüshası ürünün depolanacağı lisanslı depo işletmesine verilir. 3 üncü nüsha ise yetkili sınıflandırıcıda dosyalanarak muhafaza edilir.

Ürün analiz ve sınıflandırma belgesinin, ilgili mevzuata uygun olmak kaydıyla, elektronik ortamda üretilmesi, muhafazası ve aktarılması da mümkündür.

Yetkili sınıflandırıcıların düzenleyecekleri analiz ve sınıflandırma belgeleri ile diğer belgeler reklam amacıyla kullanılamaz.

Analiz ve sınıflandırma belgesinin hazırlanmasında aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

a) Cihazla yapılan analizlerde cihazın hassasiyet sınırları **(Ek ibare:RG-18/1/2013-28532)** veya kalibrasyon kontrolünün yapıldığı belirtilmelidir.

b) Ürün standardının yazılması dışında analiz sonuçlarından çıkarılan herhangi bir yorum içermemelidir.

c) Aynı numunede yapılan bütün analizler aynı analiz ve sınıflandırma belgesinde belirtilmelidir.

d) Analiz ve sınıflandırma belgesinin kısmen kullanılamayacağına dair uyarıcı ifade yazılmalıdır.

Analiz ve sınıflandırma belgesinin şekli

Madde 37 — Analiz ve sınıflandırma belgeleri, herkes tarafından daha kolay anlaşılır olması ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla Ek-4 formatında düzenlenir. Ancak Bakanlık, uygulamadaki ihtiyaçları gözeterek ve referans yetkili sınıflandırıcı ile diğer yetkili sınıflandırıcıların görüşünü alarak, yetkili sınıflandırıcılarca düzenlenen bu belge ile etiket, numune kayıt ve analiz defterlerinin şeklini ve bunlarda aranılan bilgileri değiştirebilir.

Analiz ve sınıflandırma belgesi, asgari aşağıdaki bilgileri içerir.

a) "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu, Ürün Analiz ve Sınıflandırma Belgesi" başlığı,

b) Numune etiket no,

c) Analiz ve sınıflandırma belgesinin tarihi,

d) Analiz ve sınıflandırma belgesinin seri numarası,

e) Analiz ve sınıflandırma belgesine konu ürünün cinsi/(**Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532**) (...) yıl olarak hasat tarihi,

f) Belgenin kaçınıcı nüsha olduğu,

g) Numune sahibinin veya mudinin ismi ve adresi,

h) Analiz ve sınıflandırma belgesine konu ürünün kesin veya yaklaşık miktarı,

i) Ürünün depolandığı ya da depolanacağı lisanslı depo işletmesinin ticaret unvanı ve bulunduğu yer,

j) Giren ürüne mi yoksa çıkan ürüne mi ait olduğunu gösteren bir ibare,

k) Yetkili sınıflandırıcı tarafından saptanmış ürünün analiz değerleri, sınıfı veya standardı,

l) Analiz ve sınıflandırma belgesinin Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında yetkili sınıflandırıcı tarafından verildiğini belirtir ibare,

m) Ürünü analiz eden, sınıflandıran ve derecelendiren yetkili sınıflandırıcının unvanı ve yetkililerin imzaları.

YEDİNCİ BÖLÜM

Analiz ve sınıflandırmaya İlişkin itirazlar

İtiraz hakkı

Madde 38 — Ürün sahibi ya da lisanslı depo işletmesi, depolanmak üzere getirilmiş veya depodan teslim edilecek ürünün numune ve analiz işlemleri sonuçlarına, hatalı olduğu veya gerçeği yansıtmadığı gerekçesiyle itiraz edebilir.

Numune işlemlerine ilişkin itiraz, numunenin etiket tarihini, analiz sonuçlarına ilişkin itiraz ise, analiz ve sınıflandırma belgesinin ürün sahibi veya lisanslı depo işletmesine veya temsilcilerine bildirilmesini veya verilmesini takiben en geç (**Değişik ibare:RG-18/1/2013-28532**) 1 işgünü içinde yapılır.

Ancak;

a) ürün diğer ürünlerle karıştırılabilen bir ürünse, lisanslı depoda ürününün diğer ürünlerle karıştırılmış olması,

b) **(Değişik:RG-17/11/2022-32016)** ürünün lisanslı depodan tesliminde yapılan analize itiraz edilmeksizin teslim alınmış ve mudinin zilyetliği altına girmiş olması,

hallerinde, **(Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532)** (...) itiraz süresi bitmese bile itiraz hakkı düşer.

Depolama öncesi itiraz

Madde 39 — Lisanslı depoya depolanmak üzere ürün getiren şahıs ya da ürünün depolanacağı lisanslı depo işletmesi, yetkili sınıflandırıcı gözetiminde yapılan numune işlemleri veya analiz ve sınıflandırma belgesine itiraz edebilir.

Yazılı itiraz başvurusuna; itiraza ilişkin yeniden alınan temsili numuneyle birlikte, varsa itiraz edilen ürün analiz ve sınıflandırma belgesi ile yetkili sınıflandırıcı ücret tarifesinde analiz ve sınıflandırma bedelinin kabul edildiğini gösterir taraflarca imzalı yazılı muvafakat eklenir. Muvafakat belgesinde, varsa uzlaşılan veya tercih edilen yetkili sınıflandırıcı da belirtilir.

Bu durumda numune, tarafların üzerinde uzlaştığı bir yetkili sınıflandırıcı ya da böyle bir uzlaşmaya gitmeden tarafların birlikte ve doğrudan tercihiyle ilgili hakem veya referans yetkili sınıflandırıcıda analiz edilir ve sınıflandırılır. Taraflarca üzerinde uzlaşılan ya da doğrudan tercih edilen yetkili sınıflandırıcı olmaması halinde, numune, referans yetkili sınıflandırıcıya gönderilir.

Bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinde gösterildiği şekilde üründen yeniden temsili numune alınması, paketlenmesi ve gönderilmesi işlemlerine, istemeleri halinde ürün sahibi ile lisanslı depo işletmesi veya bunların temsilcileri nezaret edebilir. Referans yetkili sınıflandırıcı, numune işlemlerini kendi yürütebileceği gibi, numune işlem ve analizine itiraz edilen yetkili sınıflandırıcı dışındaki bir yetkili sınıflandırıcıyı da görevlendirebilir.

Burada yapılan analiz sonucunu, lisanslı depo işletmesi kabul etmekle yükümlü olup, bu kalite ve sınıflandırma özellikleri üzerinden ürünün depolanmasını reddedemez.

Ürünün depodan tesliminde yapılacak analiz ve itiraz (Değişik madde başlığı:RG-18/1/2013-28532)

Madde 40 — (Değişik fıkra:RG-17/11/2022-32016) Hububat, baklagiller ve yağlı tohumlar ürünlerinde yetkili sınıflandırıcılar tarafından çıkışta analiz yapılması zorunludur. Hububat, baklagiller ve yağlı tohumlar dışındaki ürünler için mudi, analiz ücretini ödemek kaydıyla ürünün lisanslı depodan tesliminde analiz edilmesini talep edebilir. Mudi veya lisanslı depo işletmesi, ürünün lisanslı depodan tesliminde yapılan analize ait numune işlemlerine veya analiz ve sınıflandırma belgesine yazılı olarak itiraz edebilir.

Yazılı itiraz başvurusuna; itiraza ilişkin yeniden alınan temsili numuneyle birlikte, orijinal ürün analiz ve sınıflandırma belgesi ile yetkili sınıflandırıcı ücret tarifesinde analiz ve sınıflandırma bedelinin kabul edildiğini gösterir taraflarca imzalı yazılı muvafakat eklenir. Muvafakat belgesinde, varsa uzlaşılan veya tercih edilen yetkili sınıflandırıcı da belirtilir.

Bu durumda numune, tarafların üzerinde uzlaştığı bir yetkili sınıflandırıcı ya da böyle bir uzlaşmaya gitmeden tarafların birlikte ve doğrudan tercihiyle ilgili hakem veya referans yetkili sınıflandırıcıda analiz edilir ve sınıflandırılır. Taraflarca üzerinde uzlaşılan ya da doğrudan tercih edilen yetkili sınıflandırıcı olmaması halinde, numune, referans yetkili sınıflandırıcıya gönderilir.

Bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinde gösterildiği şekilde ürün temsili numunesi, ürünün bulunduğu araç veya yerden yeterli miktarda yeniden alınır. Numune, orijinal

durumunu muhafaza edecek ve tarafları tatmin edecek biçimde paketlenir. Numune alınması, paketlenmesi ve gönderilmesi işlemlerine, istemeleri halinde ürün sahibi ile lisanslı depo işletmesi veya bunların temsilcileri nezaret edebilir.

Alınan itiraz temsili numunesinin yetkili sınıflandırıcıya teslimi sırasında veya öncesinde taraflarca yetkili sınıflandırıcıya yazılı bir itiraz yapılmamışsa alınan numune üzerinde uzlaşmış ve kabul edilmiş sayılır.

Burada yapılan analiz sonucunu taraflar kabul etmekle yükümlü olur.

İtiraza ilişkin analiz ve sınıflandırma belgesinin düzenlenmesi

Madde 41 — Yetkili sınıflandırıcı tarafından, numunenin kendisine ulaştığı gün öncelikli ve ivedi olarak analiz edilmesi esastır. Ancak numune şartlandırması ve benzeri bir zorunluluk bulunuyorsa buna ihtiyaç duyulan süre ilave edilir.

İtiraza ilişkin temsili numunenin analizini takiben ilgili yetkili sınıflandırıcı tarafından ürüne yönelik yeni bir ürün analiz ve sınıflandırma belgesi düzenlenir. Bu belge nihai olarak ürünün kalite özelliklerini belirler ve önceki analiz ve sınıflandırma belgesini hükümsüz kılar. Yeni analiz ve sınıflandırma belgesinin birer nüshası ürün sahibine, lisanslı depo işletmesine, önceki analiz ve sınıflandırma belgesini düzenleyen yetkili sınıflandırıcıya gönderilir. Bir nüshası da, itiraza ilişkin diğer belgelerle birlikte, itiraz numunesini analiz eden yetkili sınıflandırıcıda itiraz dosyasında muhafaza edilir.

Önceki analiz ve sınıflandırma belgesi ile itiraz üzerine düzenlenen analiz ve sınıflandırma belgesi arasında, itiraz sahibini haklı çıkaracak şekilde, ürünün kalitesinde derece veya sınıf farkı varsa yetkili sınıflandırıcı tarafından itiraz sonucu düzenlenen belgede bu farka ve ayrıca ihtiyaç duyulursa ek açıklamaya yer verilir. Fark saptanmamışsa, "hiç veya kabul edilebilir düzeyde fark yoktur" ibaresi yazılır.

İtiraza ilişkin ücret

Madde 42 — İtiraza ilişkin olarak temsili numunenin alınması ve numunenin ilgili yetkili sınıflandırıcı tarafından analizine ilişkin ücretler, **(Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532)** (...) lisanslı depo işletmesince karşılanır. Ürün sahibinin itiraz ettiği ancak itiraz sonucu yapılan analiz ve sınıflandırmanın öncekinden hiç veya ciddi farklılık göstermediği durumlarda, lisanslı depo işletmesi, bu Yönetmeliğin 27 nci maddesinde gösterilen yetkili sınıflandırıcı ücret tarifesi **(Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532)** (...) çerçevesinde belirlenmiş itiraza ilişkin numune ve analiz ücretini ilgiliden talep edebilir.

İtiraz sonucu ürün sahibinin hakkı, lisanslı depo işletmesinin yükümlülüğü

Madde 43 — Önceki analiz ve sınıflandırma belgesi ile itiraz üzerine düzenlenen analiz ve sınıflandırma belgesi arasında ürün sahibini haklı çıkaracak şekilde bir farklılık var ise, itiraz sahibi, varsa itirazına ilişkin masrafla birlikte teslim ettiği ürünün kalitesine uygun ürünü ya da her iki kalite arasındaki fiyat farkını lisanslı depo işletmesinden talep edebilir.

Ürün sahibinin, teslim ettiği kaliteye uygun ürünü talep etmesi durumunda, lisanslı depo işletmesi bu talebi karşılamak zorundadır.

Ürün sahibinin, lisanslı depo işletmesinden, her iki kalite arasındaki fiyat farkını talep etme hakkını kullanmak istemesi durumunda ise; Kanunun 3 üncü maddesinde gösterilen borsaya başvurarak bu fiyat farkının belirlenmesini ister. Borsa, başvuru gününde borsada oluşan ortalama fiyatı, borsada fiyat oluşmamışsa Bakanlıkça ilgili ürün için belirlenen yurt içi ve/veya yurt dışı referans borsa veya borsalarda oluşan ortalama fiyatı esas alarak fiyat farkını belirler ve itiraz sahibine bildirir. İtiraz sahibi, borsadan aldığı belgeyle birlikte,

noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla ya da lisanslı depo işletmesiyle ürün sahibi tarafından imzalı durum ve talebi gösterir bir tutanakla lisanslı depo işletmesine başvurarak, fiyat farkını % 10 ceza bedeli ile birlikte talep eder.

(Ek dördüncü fıkra:RG-17/11/2022-32016)⁽¹⁾ Çıkışta düzenlenen analiz ve sınıflandırma belgesine yapılan itiraz sonuçlanmadan önce mudi tarafından ürün teslim alınmış ve ürün mudinin zilyetliği altına girmiş ise analiz sonucunda mudiyi haklı çıkaracak şekilde bir farklılık olması durumunda mudi, sadece her iki kalite arasındaki fiyat farkını talep edebilir. Bu durumda fiyat farkı üçüncü fıkraya göre belirlenir.

İtiraz sahibinin taleplerinin karşılanmaması durumunda, Kanunun 25 inci maddesi hükümleri uyarınca zarar tazmin edilir ve anlaşmazlık çözülür.

Zarar görenlerin yetkili sınıflandırıcıya müracaat hakkı

Madde 44 — Yetkili sınıflandırıcının ürün analiz ve sınıflandırmasını hatalı veya gerçeğe aykırı yapmasından ya da bu Yönetmelikte öngörülen hükümlere aykırı davranışlarından kaynaklanan bir zarara uğradığını şikayet eden mudi, lisanslı depo işletmesi ya da diğer şahıslar, zararlarının tazmini için noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla veya talebi gösterir tutanakla öncelikle yetkili sınıflandırıcıya başvurabilir.

Başvurunun tebliğinden itibaren yedi iş günü içinde zararın tazmin edilmemesi ya da konunun sulh yoluyla çözülmemesi halinde, durum belgeleriyle birlikte zarar gören tarafından Bakanlığa intikal ettirilir. Bakanlık, görevlendirdiği denetim elemanları ile Bakanlığın talebi üzerine borsaca görevlendirilen **(Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532)** (...) iki bilirkişiden oluşan heyete gerekli incelemeyi yaptırır. **(Ek cümle:RG-18/1/2013-28532)** Yetkili sınıflandırıcı teminatının sorumluluk sigortası olarak verildiği durumlarda, borsaca heyete görevlendirilecek bilirkişilerden birinin ilgili mevzuata göre yetkilendirilen sigorta eksperti olması zorunludur. Heyet, Bakanlık denetim elemanlarının koordinasyonunda çalışmalarını en geç **(Değişik ibare:RG-18/1/2013-28532)** yirmi gün içinde tamamlayarak rapora bağlar. Gerekçeli talep üzerine bu süre, Bakanlıkça 10 gün daha uzatılabilir. Bakanlık denetim elemanları, ayrıca ilgililerin lisans şartları ve cezaî sorumluluğuna ilişkin tespit ve incelemeleri de yürütür.

Raporda, yetkili sınıflandırıcı tarafından ödenmesi gereken bir zarar veya yükümlülük tespiti yapılmışsa, Bakanlıkça ilgili yetkili sınıflandırıcıya gerekli tebligat yapılır ve tebligat tarihinden itibaren yedi iş gününde zararın ilgiliye ödenmesi ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi istenir.

Belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmediğinin anlaşılması üzerine, durum belgeleriyle birlikte Bakanlıkça Kanunda öngörülen Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonuna aktarılır. Fon yetkili sınıflandırıcının **(Değişik ibare:RG-18/1/2013-28532)** teminatına başvurarak zarara uğrayanlara gerekli ödemeyi yapar.

Fon, işlemlerin sonucunu ve teminatın durumunu Bakanlığa bildirir.

Tarafların yargıya müracaat hakları saklıdır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Analizlerin Güvenilirliği, Referans Yetkili Sınıflandırıcılar

Analizlerin güvenilirliği

Madde 45 — Yetkili sınıflandırıcılarca yapılan analizlerin güvenilirliği açısından; analiz ve test sonuçlarının aynı işlevi yapan yetkili sınıflandırıcılar arasında ve bir yetkili sınıflandırıcı bünyesindeki analiz cihazları arasında tekrarlanabilmesi ve yeniden

yapılabilmesi, bu sonuçların referans yetkili sınıflandırıcı tarafından belli aralıklarla kontrol edilerek kalibrasyon, kalite güvenlik ve doğruluğunun yeniden test edilmesi ile yetkili sınıflandırıcılarda aynı ya da benzer analiz koşullarının oluşturulması esastır.

Analiz cihazlarının doğruluğu veya gerçekliği, o cihazın belli bir ölçümü ne kadar gerçek değerine yakın yapabildiğini; tutarlılığı veya kesinliği ise, o cihazın aynı ölçüm sonuçlarını çeşitli zamanlarda da tekrarlayabilme yeterliliğini gösterir. Bir yöntemin kesinliği, tekrarlanabilirlik ve yeniden yapılabilirlik değerleriyle ifade edilir.

Referans yetkili sınıflandırıcı lisansı

Madde 46 — Referans yetkili sınıflandırıcı lisansı için; ilgili tarım ürünlerinin standartlarına göre analizlerini ve bu Yönetmelikte öngörülen referans yetkili sınıflandırıcı görevlerini yürütebilecek olan, analiz metotları konusunda TS EN ISO IEC 17025 "Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği için Genel Şartlar" standardına göre Türk Akreditasyon Kurumunca-TURKAK akredite edilmiş bulunan kamu veya özel laboratuvarları işleten gerçek veya tüzel kişiler başvurabilir.

Bakanlık, 47 nci maddedeki lisans koşullarının tamamını veya bir kısmını aramadan, Bakanlık ile bu kurum arasında imzalanacak bir sözleşme çerçevesinde, referans yetkili sınıflandırıcının bu Yönetmelikte öngörülen görev ve yetkilerini yürütmek üzere Türk Standartları Enstitüsünü, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu ile bu konularda faaliyet gösteren özel veya kamu kuruluşlarını referans yetkili sınıflandırıcı olarak belirleyip lisanslandırabilir. Bu tür lisanslandırmalar geçici veya belli bir süre için de yapılabilir. Ancak her durumda, **(Değişik ibare:RG-18/3/2023-32136)** üç yıllık süre dolmadan önce, bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesi gereğince verilen lisansın yenilenmesi zorunludur.

Bakanlık, referans yetkili sınıflandırıcıları esas itibariyle, tarımsal ürün veya ürün grupları bazında ve bu Yönetmeliğe göre ilgili ürün veya ürün grubunda faaliyet gösteren tüm yetkili sınıflandırıcıları kapsayacak şekilde sınıflandırır ve lisans verir.

Ancak ekonomik ihtiyaçlar veya uygulamaya dönük zaruretler ortaya çıkarsa, referans yetkili sınıflandırıcılar, belli bir ürün veya ürün grubunda faaliyet gösteren yetkili sınıflandırıcıların bir kısmını ya da faaliyet alanı belli bir bölgeyi kapsayacak şekilde sınıflandırma ve lisanslandırma işlemine de tabi tutulabilir.

Referans yetkili sınıflandırıcı lisansı başvurusu ve aranılan belgeler

Madde 47 — Bakanlıkça referans yetkili sınıflandırıcı lisansı verilirken aşağıdaki koşullar ve belgeler aranır:

- a) Başvuru dilekçesi,
- b) Referans yetkili sınıflandırıcılık için başvuranın unvanı veya adı ve soyadı, tesis ve laboratuvarının, varsa şubelerinin ve merkezinin açık adresi, telefon, faks numarası ve e-mail adresi,
- c) Referans yetkili sınıflandırıcının faaliyet göstereceği ve kapsayacağı ürün veya ürün grubu ve analiz listesi,
- d) Ekonomik gereklilik ile ilgili ürün veya ürün grubunda referans yetkili sınıflandırıcıya ihtiyaç duyulması,
- e) Türk Akreditasyon Kurumunca-TURKAK uygunluk değerlendirme kuruluşu olarak deney ve kalibrasyon sertifikaları düzenleme konusunda akredite edilmiş ve ilgili mevzuat doğrultusunda akredite kararı geçici veya devamlı olarak durdurulmamış, akreditasyon gözetimi ve denetimi altında bulunması,

f) Referans yetkili sınıflandırıcı ve/veya ortağının 11 inci maddede aranılan şartı taşıdığını ispatlar adli (**Değişik ibare:RG-12/11/2011-28110**) sicil kaydına ilişkin yazılı beyan.

g) Referans yetkili sınıflandırıcı yöneticisinin noter onaylı sözleşmesi, diploma sureti ve nüfus cüzdanı fotokopisi,

h) Lisans için başvuran tüzel kişi ortaklık ise, kuruluşun yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, ortaklığın Ticaret Sicil Memurluğunca onaylı değişiklikleri de içeren ana sözleşmesi ve (**Değişik ibare:RG-12/11/2011-28110**) kayıtlı vergi dairesi adı ve vergi kimlik numarası beyanı,

i) (**Değişik:RG-18/1/2013-28532**) Referans yetkili sınıflandırıcının tesis ve cihazlarının hırsızlık, yangın, duman, infilak, deprem, dahili su basması, sel, grev-lokavt-kargaşalık, terör, fırtına, kar ağırlığı, yıldırım, yer kayması, kara, deniz veya hava araç çarpması ve benzeri diğer rizikolara karşı yapılmış sigorta poliçesi veya sureti,

j) (**Değişik:RG-18/1/2013-28532**) Kanunda ve Kanuna istinaden çıkarılan ikincil düzenlemelerde öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi dolayısıyla meydana gelecek zararları karşılamak üzere, Kanunda öngörülen Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu lehine düzenlenmiş Bakanlık tarafından belirlenen ve kabul edilen asgari 200.000 TL tutarında nakit ve nakde çevrilebilir teminat ile Fona bu teminatı alış, satış, düzenleme ve transfer gibi her türlü tasarruflarda bulunma yetkisi veren bir gayri kabili rücu yetki belgesi,

k) Bakanlıkça gerekli görülen diğer bilgi ve belgeler.

Lisans başvurusu yukarıdaki fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde gösterilen belgelerle birlikte Bakanlığa yapılır. Bakanlık bu başvuruyu (d) bendindeki koşullar bakımından en geç 20 işgünü içinde inceler ve değerlendirmeye tabi tutar. Bakanlığın başvuruyu bu süre içinde kabul edip uygun görüş vermesi durumunda, başvuru sahibince yukarıdaki fıkra aranılan diğer belgeler de tamamlanarak Bakanlığa sunulur.

Bakanlık öncelikle, lisans başvurusu için sunulan belgelerin tam ve yeterli olup olmadığının tespitini yapar, varsa eksikliklerin giderilmesini talep eder. İnceleme sonucunda lisans alması uygun görülenlere Bakanlıkça lisans belgesi verilir.

Yapılan incelemeye ilişkin bir gider belgesine, bu mümkün olmazsa gideri yapanın beyanına dayalı giderler, (**Mülga ibare:RG-18/1/2013-28532**) (...) inceleme sırasında, lisans bedeli ise, lisans verilmeden önce başvuru sahiplerince ödenir.

(**Ek fıkra:RG-18/1/2013-28532**) Referans yetkili sınıflandırıcı teminatına ilişkin bu Yönetmelikte öngörülmemeyen durumlarda, Kanuna istinaden çıkarılan ilgili yönetmeliklerdeki lisanslı depo teminatına ilişkin hükümler uygulanır.

Referans yetkili sınıflandırıcının görev ve yetkileri

Madde 48 — Referans yetkili sınıflandırıcının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yetkili sınıflandırıcıların kalibrasyonu ile ilgili gerekli kriter ve önlemleri belirlemek, bunları uygulamak ve gerektiğinde değiştirmek, düzeltmek veya yürürlükten kaldırmak,

b) Çok kez test edilmiş ve yeknesaklığı sağlanmış kalibrasyon numuneleri hazırlayarak, yetkili sınıflandırıcıların analiz cihazlarını kalibrasyon kontrolüne tabi tutmak, bunları tesadüfi yöntemle seçerek ve 24 saat içinde kendisi tarafından da tekrar test ederek sonuçların karşılaştırma ve kontrollerini en az yılda (**Değişik ibare:RG-12/11/2011-28110**) iki kez yapmak,

c) Bakanlıkça görevlendirildiğinde, yetkili sınıflandırıcı lisansı almak üzere başvuruların, bu Yönetmelik ve ilgili standartlara ve kriterlere göre inceleme ve değerlendirmesini yapmak ve buna ilişkin rapor düzenleyerek Bakanlığa sunmak,

d) Bakanlıktan lisans alan yetkili sınıflandırıcıları izlemeye almak ve gerektiğinde Bakanlığa, geçici veya devamlı olarak lisanslarının iptal edilmesini önermek,

e) İtiraz ve anlaşmazlıklarda, Bakanlıkça belirlenmişse veya tarafların tercihi üzerine, tarım ürünlerini analiz etmek ve görüş vermek,

f) Yetkili sınıflandırıcıların taahhütnameleri doğrultusunda, yetkili sınıflandırıcıların cihaz ve ekipmanlarının doğru analiz sonuçlarını üretilip üretmediği, analiz yöntemleri ile diğer laboratuvar faaliyetleri hususunda, şahit numuneleri analiz etmekte dahil, gerekli uygunluk kontrol ve denetimlerini belli zaman aralıklarıyla yapmak, ölçümlerdeki tolerans sınırlarını belirlemek,

g) Tolerans sınırları dışındaki ölçümlerle karşılaşıldığında, bu cihazları ve/veya yetkili sınıflandırıcıların faaliyetini durdurmayı, gerekli düzeltme ve diğer işlemleri yapmayı yetkili sınıflandırıcıdan talep etmek ve bunu ivedilikle Bakanlığa bildirmek,

h) Görev alanı kapsamındaki yetkili sınıflandırıcılar arasında işbirliği, uyum ve koordinasyonu sağlamak, onların mümkün olduğunca aynı ya da benzer analiz yöntemleri ile analiz cihaz ve ekipmanlarını kullanmalarını, laboratuvar koşullarını oluşturmalarını teşvik etmek ve önermek,

ı) Görev ve faaliyet konusu çerçevesinde; ulusal veya uluslararası, bölgesel ve diğer ülkelerin bilimsel ve benzer faaliyetleri yürüten kuruluşları ile ilişkiler kurmak, işbirliğinde bulunmak ve ortak çalışmalar yürütmek,

j) Yetkili sınıflandırıcı lisansı için başvuran ya da lisansı alan yetkili sınıflandırıcılar nezdinde yapılan incelemelerde elde edilmiş bilgilerin gizliliğini sağlamak, bu bilgileri yetkili merciler dışında kimseye vermemek,

k) Ürün analiz yöntemlerinin geliştirilmesi ve standardizasyonunun sağlanması ile kalite bilincinin artırılması faaliyetlerinde bulunmak,

l) Görev alanına giren konularda, eğitim, araştırma ve yayın faaliyetlerinde bulunmak,

m) Bu Yönetmelikte gösterilen diğer görevlerle, faaliyet alanına giren diğer işleri yapmak.

Referans yetkili sınıflandırıcı ücret tarifesı

Madde 49 — Referans yetkili sınıflandırıcılar, bu Yönetmelik doğrultusunda yaptığı iş ve hizmetler karşılığında, önceden belirlenmiş ve bilinen referans yetkili sınıflandırıcı ücret tarifesı çerçevesinde ücret talep edebilir.

Referans yetkili sınıflandırıcı ücret tarifesı ve tarifiedeki değişiklikler, Bakanlıkça onaylandıktan sonra yürürlüğe girer. Bakanlık tarifiede yer alacak ücretlerin tavan tutarlarını, ilgili ürün veya ürün grubu bazında faaliyet gösteren referans yetkili sınıflandırıcının, yetkili sınıflandırıcıların ve lisanslı depo işletmelerinin görüşünü alarak belirleyebilir.

Referans yetkili sınıflandırıcılara uygulanacak diğer hükümler

Madde 50 — Referans yetkili sınıflandırıcılar hakkında Yönetmeliğin bu ve diğer bölümlerinde düzenlenmeyen hususlarda, uygun olduğu ölçüde yetkili sınıflandırıcıların lisans alması, lisanslarının askıya alınması ve iptaline ilişkin hükümler de uygulanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Bakanlığın Görev ve Yetkileri, Denetim, Lisansın Askıya Alınması ve İptali ile Hukuki ve Cezai Sorumluluk

Bakanlığın görev ve yetkileri

Madde 51 — Bakanlık;

a) Kanun ve bu Yönetmelik çerçevesinde yetkili sınıflandırıcılık ve referans yetkili sınıflandırıcılık faaliyeti gösterecekler lisans vermeye, bu lisansları askıya almaya veya iptal etmeye, lisans sahiplerinin görev ve sorumluluklarını belirlemeye, bunları sınıflandırmaya, tüm işlem ve hesaplarını, varlıklarını denetlemeye veya denetletmeye,

b) Kanunun ve bu Yönetmeliğin uygulanması, laboratuvarların geliştirilmesi, işlem ve faaliyetlerin güven ve istikrar içinde sürdürebilmesi ile yetkili sınıflandırıcıların kendi aralarındaki ve referans yetkili sınıflandırıcıyla olan uyum ve koordinasyonun sağlanması amaçlarıyla gerekli gördüğü tedbirleri almaya, talimat vermeye ve tasarruflarda bulunmaya,

c) Kanunun 31 inci maddesi çerçevesinde ilgili bakanlıkları, kamu ve özel kuruluşları denetim, çalışma ve uygulamalara katılmaya, işbirliği ve katkı sağlamaya davet etmeye,

d) Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında öngörülen diğer iş ve işlemleri yerine getirmeye,

görevli ve yetkilidir.

Bakanlık denetimi

Madde 52 — Referans yetkili sınıflandırıcılar ile yetkili sınıflandırıcılar Bakanlığın gözetim ve denetimine tâbidir. Bakanlık, bunların işlemlerini, defterlerini, kayıtlarını, belgelerini, hesaplarını, denetler veya denetlettirir. Bakanlık ihtiyaca göre denetimlerde yardımcı olmak üzere teknik personel de görevlendirebilir, ilgili bakanlık ve kuruluşların denetime katılmalarını veya yardımcı olmalarını talep edebilir.

Bakanlık, Kanun ve bu Yönetmelik esasları dahilinde yetkili sınıflandırıcıları; kuruluştaki, lisansın yenilemesinde veya değişikliğinde, şikayet ve özel hallerde, uygun gördüğü belli dönemlerde veya ani olarak denetleyebilir ya da denetlettirebilir. Lisans verilmesi aşamasında ilk kuruluş denetimi yapılır.

Bunların yönetici ve personeli; denetim amacıyla Bakanlıkça görevlendirilenlerin işletme ve tesislere girmesine engel olmamaya, varlıklarını, numuneleri, cihazları, belgeleri, kayıt ve defterleri gizli de olsa göstermeye, incelenmesine yardımcı olmaya, istenilen bilgileri eksiksiz ve gerçeğe uygun olarak vermeye ve diğer her türlü yardımı ve kolaylığı göstermeye mecburdur.

Bunlar denetim sonucunda Bakanlıkça verilecek talimata uymak zorundadırlar.

Bakanlık veya referans yetkili sınıflandırıcı tarafından yapılan denetim sırasında alınabilecek idari tedbirler

Madde 53 — Hatalı analiz sonuçlarına yol açan ya da gecikilmesinde sakınca görülen durumlarda, hatalı ve yanlış işlemlerin önlenmesi ve eksiklerin giderilmesi amacıyla, Bakanlık veya referans yetkili sınıflandırıcı denetim görevlileri tarafından denetim sırasında yazılı talimat verilebilir.

Analiz sonuçlarının kabul edilebilir hata sınırları içerisinde olup olmadığının kontrolü amacıyla, ilgili referans yetkili sınıflandırıcı tarafından yılda en az **(Değişik ibare:RG-12/11/2011-28110) iki kez** kendisince hazırlanan test numunesi yetkili sınıflandırıcı laboratuvarında analiz ettirilir. Analiz sonuçlarının, analiz yönteminin hata sınırları dışında çıktığının tespiti halinde, yetkili sınıflandırıcının faaliyeti bir bildirimle gerek olmaksızın

derhal geçici olarak durdurulur. 15 gün içerisinde tekrarlanacak yeni bir test numunesinin analiz sonucu olumlu çıkıncaya kadar geçici durdurma hali devam eder.

Denetimle görevli olanlar; analiz sonuçlarının kabul edilebilir hata sınırları içinde olup olmadığı, yapılan analizlerin gerçekliği ve kesinliği hususlarında şahit numunelerin analiz ettirilmesi de dahil gerekli inceleme ve kontrolleri yapar. Denetim sırasında ihtiyaç duyulan ve talep edilen analizler, ilgili yetkili sınıflandırıcı, hakem veya referans yetkili sınıflandırıcı tarafından mümkün olan en kısa sürede yapılır. Analiz sonuçları, analiz yönteminin hata sınırları içerisinde değilse, yetkili sınıflandırıcının faaliyeti, denetim görevlilerince verilecek yazılı talimatla 15 güne kadar geçici olarak durdurulur.

Böyle durumlarda yanlış ve eksiklikler bir tutanakla saptanır ve bir nüshası yetkili sınıflandırıcı yöneticisine verilir, bir nüshası da Bakanlığa gönderilir. Talimatta, o işlemlere ya da o bölüme ilişkin faaliyetlerin belirlenen süre içinde geçici olarak durdurulması ve eksikliklerin ivedi olarak giderilmesi talep olunur.

Denetim sırasında eksikliklerin giderilmesi mümkün olmamışsa, eksikliklerini gideren yetkili sınıflandırıcı yeniden inceleme yapılmak üzere denetimi yürüten Bakanlığa veya referans yetkili sınıflandırıcıya başvurmak zorundadır. Yetkili sınıflandırıcının eksiklerini tamamladığını bildirmesi ya da talimatta verilen sürenin dolmasını takiben Bakanlık veya referans yetkili sınıflandırıcı tarafından yeniden inceleme ve denetim yapılır.

Denetimde eksikliklerin giderildiğinin tutanakla tespiti sonrasında, o işlemlere ya da o bölüme ilişkin faaliyetlere yeniden başlanmasına denetim görevlilerince veya denetim sonrasında Bakanlıkça yazılı olarak izin verilir.

Yetkili sınıflandırıcının talimatta belirlenen süre içinde durdurulan faaliyet veya işlemlere devam ettiğinin ya da eksiklerini gidermediğinin tespiti halinde yetkili sınıflandırıcının tüm veya belirli faaliyetleri Bakanlıkça 6 aya kadar durdurulabilir.

Bakanlığın idarî tedbirleri, lisansın askıya alınması ve iptali

Madde 54 — Yetkili sınıflandırıcıların;

a) Bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesine göre belirlenen süre içerisinde bildirimlerde bulunulmaması ve 53 üncü maddesine göre durdurulan faaliyet veya işlemlere devam ettiğinin ya da eksiklerini gidermediğinin tespit edilmesi,

b) Bakanlığın uyarı ve idarî tedbirlerine rağmen verilen sürede, başta lisans koşulları olmak üzere Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırı ya da eksik hususları gidermemesi,

c) Lisans sahiplerinin, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda lisansa konu işlemleri yapmakta yetersiz hale gelmesi veya mücbir sebepler ortaya çıkması,

d) İflas etmesi, tasfiye kararı alması veya tasfiye sürecine girmesi,

e) Lisansa konu iş ve işlemlerle artık iştigal etmiyor olması, yetkili sınıflandırıcılık faaliyetini durdurması, lisansının askıya alınmasını ya da iptalini talep etmesi,

f) Yapılan denetimler sonucunda yetkili sınıflandırıcı lisans koşullarını kaybettiğinin veya Kanun gereğince cezaî sorumluluğunu gerektiren hususların saptanması,

g) Menfaat temin etmek üzere numune analiz ve sınıflandırmayı gerçeğe aykırı yapması, farklı göstermesi,

h) Numune analiz ve sınıflandırma işlemlerini usulüne ve ilgili mevzuatına aykırı yapması ve hatalı analiz sonuçları üretmesi,

ı) Kanun veya bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine aykırı davranması veya bu hükümlerde bir idari tedbir veya tasarruf öngörülmesi,

durumlarında; ürün analiz ve sınıflandırmasının güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen fiilin önem ve mahiyetine göre ilgililere uyarıda bulunmaya, talimat vermeye, faaliyetlerinin bir veya birkaçını geçici olarak durdurmaya, lisansı askıya almaya, lisansı iptal etmeye, diğer her türlü idarî tedbir ve tasarruflarda bulunmaya yetkilidir.

Uyarı veya talimat verilmesi durumlarında, verilen süre içinde gerekli önlemleri almayan ya da eksiklikleri gidermeyen yetkili sınıflandırıcıların faaliyetlerinin bir veya birkaçı durdurulabilir ya da azamî altı aya kadar lisansı askıya alınabilir. Aykırılık ve eksikliklerin bu sürenin sonunda da giderilmemesi halinde lisans iptal edilir.

Bakanlık, mevzuata aykırılığı belirlemesi durumunda fiilin önem ve mahiyetine göre yukarıdaki tedbir ve tasarruflardan bir veya birkaçını uygulamaya koyabilir ve yasal takip gerektiren durumları derhal ilgili mercilere bildirir.

Lisanslı depo işletmesi, yetkili sınıflandırıcıyla ilgili olarak, yukarıda belirtilen koşulların gerçekleştiğinden haberdar olur olmaz, bu durumdan Bakanlığa yazılı olarak haberdar eder.

Bir yetkili sınıflandırıcı lisansının askıya alınması ya da iptal edilmesi durumunda, bu lisans Bakanlığa geri verilir. Askı süresi içerisinde ya da askı süresinin bitiminde iptal edilmeyen lisanslar, sahibine iade olunur.

Yetkili sınıflandırıcının hukukî ve cezaî sorumluluğu

Madde 55 — Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun davranmayan, yükümlülüklerini yerine getirmeyen ya da analiz sonuçlarını hatalı düzenleyen yetkili sınıflandırıcı ile referans yetkili sınıflandırıcı, yöneticisi ve kusurlu personeliyle birlikte verdikleri zarardan müteselsilen sorumludur.

Kanunun 34 üncü maddesi gereğince, referans yetkili sınıflandırıcılar, yetkili sınıflandırıcılar ile bunların yönetici ve personeli, yaptıkları işlem ve faaliyetlerine, para ve mallarına, evrak, analiz ve sınıflandırma belgesi, hesap, kayıt ve defterlerine ilişkin işledikleri suçlardan dolayı Devlet memurları gibi ceza görürler. Bunlar tarafından düzenlenen evraklar, Türk Ceza Kanununun tatbiki bakımından resmî evrak olarak kabul edilir.

Kasıtlı olarak hatalı numune alan veya alınan numuneyi kasıtlı olarak tahrip eden veya ürünü temsil etme niteliğini bozan veya bu Kanun kapsamında depolanan veya depolanacak olan herhangi bir tarım ürününü kasten gerçeğe aykırı şekilde tartan, derecelendiren, sınıflandıran kişi hakkında Kanunun 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendi, Kanuna uygun olarak verilen bir lisansı, tahrif, taklit veya yanlış olarak temsil eden, üzerinde değişiklik veya sahtecilik yapan ya da Kanunen yetkisi olmaksızın lisans veya ürün senedini kredi veya herhangi bir şekilde menfaat temini amacıyla düzenleyen veya kullanan kişiler hakkında Kanunun 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendi hükmü uygulanır.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Referans yetkili sınıflandırıcı dışında yapılan kalibrasyon

Madde 56 — Yetkili sınıflandırıcı lisansına sahip olup da kalibrasyon denetimi ve işlemlerini referans yetkili sınıflandırıcı dışında başka kuruluşlardan sağlayanlar, referans

yetkili sınıflandırıcının kalibrasyon denetim ve işlemlerine tabi olmaz. Referans yetkili sınıflandırıcı, bu tür yetkili sınıflandırıcılara yönelik kalibrasyon denetimi yapmaz.

Tebliğ çıkarma

Madde 57 — Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulamasıyla ilgili olarak, uygulama birliği ve standardın oluşturulması ya da açıklık ve anlaşılabilirliğin artırılması amacıyla tebliğler çıkarmaya yetkili ve görevlidir.

Geçiş Hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (Ek:RG-18/3/2023-32136)

Bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen süre, 16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca lisans süresi bir yıl uzatılanlar için lisans süresinin bitiminden itibaren uygulanır.

Yürürlük

Madde 58 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 59 — Bu Yönetmelik hükümlerini **(Mülga ibare:RG-17/11/2022-32016)** Ticaret Bakanı yürütür.

(1) 17/11/2022 tarihli ve 32016 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğe 43 üncü maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmiş, diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	8/10/2005	25960
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	31/7/2009	28305
2.	12/11/2011	28110
3.	18/1/2013	28532
4.	17/11/2022	32016
5.	18/3/2023	32136

